

Jóannes Jacobsen, Búskaparráðið:

Frágreiðingin byggir á ósannindi

–Tey, ið hava skrivað partin um búskaparfrøði í Menas-frágreiðingin, hava ikki skil fyri búskaparfrøði. Tað er í fleiri forum beinleiðis ósannindi, ið verða ført fram, og frágreiðingin heldur fast við gamlar mýtur, sigur Jóannes Jacobsen, búskaparfrøðingur

MENAS-FRÁGREIÐINGIN

Heri á Rógvi

Tann nógvi umrødda Menas-frágreiðingin viðger eisini føroyska búskapin. Tað er einamest árinini av, at ein oljuvinna verður veruleiki í Føroyum, sum verða umrødd. Vit hava spurt Jóannes Jacobsen, búskaparfrøðing, um at gera viðmerkingar til henda partin av frágreiðingin. Jóannes starvast til dagligt sum skrivari hjá Búskaparráðnum og hevur gott innlit í búskaparligu viðurskiptini, ið viðvíkja Føroyum. Tað skal eisini viðmerkast, at Menas-frágreiðingin á føroyskum er ein samanskrivað frágreiðing, ið er gjørd so stutt sum gjørligt.

Nakrar skøvir

Føroyski búskapurin fyllur tiggju síður í Menas-frágreiðingin, og tað kann altíð verða kjakast um, hvørt hetta er nóg mikið ella ei. Eisini verða búskaparlig atlit tikin við í parti viðvíkjandi Hetlandi og

stýringini av oljubúskapinum. Jóannes Jacobsen er av teirri sannføring, at á summum økjum kundi frágreiðingin um búskapin verið gjørd styttri, tí frágreiðingin nevnr fleiri evni, ið tykjast bert verða nevnd fyri at verða nevnd.

–Tá tú lesur frágreiðingin, værnast tú, at frágreiðingin hevur nakrar skøvir. Fleiri ting eru væl frágreidd, men so kemur tú á ting, ið eru púasta skeiv. Tað er heilt klárt, at tann ella tey, ið hava skrivað henda partin í frágreiðingin, ikki hava skil fyri búskaparfrøði, sigur Jóannes Jacobsen.

Sum dømi um eina skøvu nevnr hann partin 5.6.3 um burturtrokan og bústaðarviðurskiptini, har tað verður tosað um, at myndugleikarnir eiga at hava eftirlit við eftirspurninginum eftir bústaði í Havn og samstundis hyggja eftir, at prisurin varð hildin niðri. Hesin parturin passar ikki inn í heildina,

Jóannes Jacobsen, búskaparfrøðingur, heldur tað vera óheppin við einari frágreiðing, ið byggir á beinleiðis ósannindi og skeivleikar, tá hugsað verður um, at hon skal elva til kjak. Mynd: Alvr Haraldsen.

heldur Jóannes.

Í frágreiðingin verður greitt frá fleiri fyrbrigdum í føroyska búskapinum. Nortíð verður við umstøðurnar í Føroyum eins og tað verður nortíð við meira teknisk búskaparlig viðurskipti. Tað er einamest á hesum økinum, at Jóannes hevur flestu viðmerkingarnar.

Ósannindi

–Tað er fyri so vítt skeivt soleiðis, sum tingini eru samansett, tí har vanta nógvir samanhengir. Ein kann ímynda sær, at teir hava verið fleiri, ið hava skrivað, síðani er tað skriv-

að saman, og her er okkurt komið skeivt fyri. Tað er eisini møgult, at tað hava verið málsligar forðingar av onkrum slag, men tað er heilt klárt, at hesir hugsa ikki búskaparfrøðiliga, sigur Jóannes Jacobsen.

Fyrsta dømi, ið Jóannes vísir á er kapitli 5.5 um makrobúskaparligu árinini av oljuframleiðslu. Har stendur:

“Yvirskotið á gjaldsávvanum økist við vanda fyri ovhitin, sum hevur við sær inflatión og harav fylgjandi versnandi javnvág millum føroyska búskapin og búskapin hjá samhandilslandunum. Ein tílik gongd kann hava við sær, at verandi

vinnuvegir verða trokaðir til viks, og samfelagið tess meira bundið av oljuinntøkum.”

–Hetta er í veruleikanum akkurat øvut. Her vísa teir, ið hava skrivað sera lágt støði. Inflatión er neyðug. Vit finna fyrst olju, síðani skal inflatión til fyri at fáa alt upp á pláss, og hetta eru allir búskaparfrøðingar samdir um, men kortini stendur júst tað øvuta í Menas-frágreiðingin, og hetta er vánaligt, sigur Jóannes Jacobsen.

Eisini parturin viðvíkjandi Hálendsku sjúkuni hevur skeivleikar í sær, sambært Jóannes.

Har stendur m.a.: “Fyrbrigðið Hálendska sjúkan ger seg galdandi, um ein stór kolvetnisútlutningsvinna hevur við sær, at kursurin verður yvirmettur og á henda hátt veksur um prísir á útflutningi og minkar prísir á innflutningi. So við og við fer hetta at hava við sær, at handilsjavnin versnar, tá útflutningurin av øðrum.” vörum enn kolvetnum minkar, og nøgdin á innflutningi veksur. Iløgur í aðrar vinnur enn kolvetnisvinnuna minka í stórum, og búskapurin verður meira og meira heftur at inntøkunum frá einum minkandi náttúruútlutningi.

–Hesin parturin er púra skeivur. Oljuvinnan er einki at vera bangin fyri, og hetta við hálendsku sjúkuni passar heilt einfalt ikki. Fyrbrigðið hálendsk sjúka hava teir fullkomiliga misskilt, sigur Jóannes Jacobsen.

Aðrastaðni í búskaparpartinum av Menas-frágreiðingin verður eisini tosað um, at gjaldoyrasamstarvið, ið Føroyar hava við Danmark, fer at verja Føroyar móti hálendsku sjúkuni, og hetta Jóannes eisini

vera langt av leið og beinleiðis ósatt.

Tann parturin, sum Jóannes er mest keddur um er parturin útliti fyri fjølltáttan (5.10). Har stendur m.a.: “Føroyar hava ein ófjølltáttan búskap, sum so at siga bara fær sítt ríkið við at gagnnýta náttúruútlutningið í havinum.”

–Hetta er nakað ógjørligt tvælt. Tað, vit liva av í Føroyum, er, hvat framleiðslumiðlarnir skapa. Tað er arbeiðsmegi, náttúruútlutningi og kapitalur. Vit liva ikki av fiskivinnuni, men hon betalur fyri innflutning. Vit liva av øllum tí, ið framleiðslumiðlarnir skapa, tí ber ikki til at siga, at búskapurin í Føroyum ikki er fjølltáttan. Hatta er ein ógjørliga gamal hugsunarháttur, sum ikki kann nýtast longur, har vit bara tosa um virðisskap, um hetta fer til útflutning, sigur Jóannes Jacobsen.

Skeivt støði

Jóannes Jacobsen heldur, at henda frágreiðingin loyvir nøkrum gomlum mýtum um føroyska búskapin framhaldandi at halda sær á lívi.

–Hetta, sum teir hava skrivað, stuðlar beinleiðis uppundir tær mýtur, ið eru um føroyska búskapin, sigur Jóannes Jacobsen.

–Tað er hugstoytandi, at hetta skal vera grundarlagið fyri einum sakligum kjaki, tá hetta í nógvum forum byggir á beinleiðis ósannindi og skeivleikar, sigur Jóannes Jacobsen.

Teir triggir, f.v. Jay Wagner, John Christensen og Stephen Royle, eru partar av liðnum, sum hava verið við til at gjørt Menas-frágreiðingin. Mynd: Heri á Rógvi.